

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

568

Vragen van de leden **Sjoerdsma** (D66), **AgnesMulder** (CDA), **Kuzu** (DENK), **Teunissen** (PvdD), **Jasper van Dijk** (SP), **Brekelmans** (VVD), **Van der Lee** (GroenLinks), **Sylvana Simons** (BIJ1) en **Piri** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat waarnemers van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) al 5 maanden gevangenen zitten in Oost-Oekraïne en inmiddels veroordeeld zijn tot 13 jaar gevangenschap* (ingezonden 3 oktober 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 2 november 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat twee Oekraïense OVSE-stafleden tot meer dan tien jaar veroordeeld zijn door illegitieme tribunalen in de niet-erkende Volksrepubliek Loehansk?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u met bondgenoten zicht op de omstandigheden waarin deze gevangenen worden vastgehouden en of zij toegang hebben tot medische zorg?

Antwoord 2

Het is op dit moment niet bekend waar de gevangenen worden vastgehouden.

Vraag 3

Op welke manier wordt er druk gezet op Rusland – lid van de OVSE – om deze waarnemers en een derde gedetineerde (er zit nog één waarnemer vast) vrij te laten?

¹ OVSE, 15 september 2022, «OSCE Chairman-in-Office and Secretary General deplore so-called «legal proceedings» against detained staff in Donetsk and Luhansk, demand their immediate release» (<https://www.osce.org/chairmanship/526017>) & Politico, 20 september 2022, «OSCE Ukrainian staff members sentenced in Russian-separatist kangaroo court» (<https://www.politico.com/news/2022/09/20/osce-ukrainian-staff-russian-court-00057715>).

Antwoord 3

Naast het Voorzitterschap en de Secretaris-Generaal van de OVSE, hebben ook de EU en gelijkgezinde landen in OVSE-kader herhaaldelijk de veroordelingen onaanvaardbaar genoemd en Rusland opgeroepen tot onmiddellijke vrijlating.

Vraag 4

Hoe heeft het kunnen gebeuren dat lokale waarnemers niet op tijd zijn geëvacueerd rond de tijd van de invasie op 24 februari jl.?

Antwoord 4

Lokale medewerkers van de Special Monitoring Mission zijn, voor zover mogelijk en voor zover zij dat wensten, binnen Oekraïne in veiligheid gebracht. Zij konden, voor zover de veiligheidssituatie dat toeliet, op vrijwillige basis aansluiten bij de konvooiën die de missie organiseerde om medewerkers in veiligheid te brengen. Niet alle medewerkers hebben daar gebruik van willen maken. De SMM-medewerkers die naar andere landen zijn gevlucht zijn merendeels vrouw. Onder de op 24 februari afgekondigde Staat van Beleg was het volwassen mannen niet toegestaan het land te verlaten.

Vraag 5

Bent u bereid de situatie van de drie waarnemers in OVSE-verband op te brengen?

Antwoord 5

Ja. Nederland heeft reeds samen met EU-partners de berechting en veroordeling van de betrokken waarnemers veroordeeld en hun vrijlating geëist, alsmede de vrijlating van de derde gedetineerde OVSE-medewerker.

Vraag 6

Wilt u met uw Turkse ambtsgenoot in overleg treden om de vrijlating van deze drie waarnemers mee te nemen in de mogelijk volgende gesprekken tussen Turkije, Rusland en Oekraïne?

Antwoord 6

De penibele omstandigheden van de drie lokale OVSE medewerkers hebben de volle aandacht van SG OVSE, die in nauw overleg met het Oekraïense Ministerie van BZ tracht hun vrijlating te bevorderen. Nederland steunt de OVSE in de verantwoordelijkheid die de organisatie als voormalig werkgever neemt. Waar opportuun nemen we dit ook in bilaterale gesprekken op.

Vraag 7

Wilt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 7

Ja.